

สารบัญ

ส่วนที่ 1 รายงานวิจัย

ชุมชนกับการปรับตัวในภูมิอากาศที่แปรปรวน

- 1.1 บทสังเคราะห์งานวิจัยชุมชนกับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดย ดร.กฤษฎา บุญชัย 11
- 1.2 รายงานวิจัยชุมชนเกษตรกรรม จ.มหาสารคาม จัดการพันธุ์พืชเพื่อรับมือภูมิอากาศเปลี่ยน โดย สถาบันจัดการความรู้เกษตรกรรมยั่งยืนภาคอีสาน 25
- 1.3 โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการพื้นที่ “วิกฤติอากาศ วิกฤติแห่งความเป็นธรรม และความท้าทายของชุมชนชายฝั่งในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” โดย มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ กลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาบ้านเป็ดใน 50
- 1.4 รายงานศึกษาวิจัยการปรับตัวของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ บนฐานการจัดการภูมิทัศน์ป่าไม้ กรณีศึกษาป่าชุมชนบ้านพร้าว ต.วัฒนานคร อ.วัฒนานคร จ.สระแก้ว โดย คุณระวี ถาวร, คุณจักรพันธ์ นาน่วม, คุณสาลินี ผลมาตย์, คุณธวัช เกียรติเสรี คณะกรรมการป่าชุมชนบ้านพร้าว 71
- 1.5 ชุมชนกะเหรี่ยงโผล่ว ต.โลโว ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร กับการสร้างภูมิคุ้มกันของระบบอาหารดั้งเดิม ในภาวะโลกร้อน 94

	โดย คุณณัฐพัชร ทองคำ, คุณประภา คงปัญญา, คุณสินี โชติบริบูรณ์, สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล และกลุ่มวิจัยชุมชนบ้านสะเนฟอง และบ้านเกาะสะเต็ง ต.ไล่โว่ อ.สังขละบุรี จ.กาญจนบุรี	
1.6	บทเรียนประสบการณ์เยาวชนคนบุงค้ำตีนรู้ กู๊วกฤติ โลกรวน โดย สมาคมเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนลุ่มน้ำโขง 7 จังหวัดภาคอีสาน (คสข.)	123
1.7	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรายงานวิจัยชุมชน กับการปรับตัวในภูมิภาคที่แปรปรวน โดย รศ.ดร.ประภาส ปันตบแต่ง, ดร.อัศมน ลิ้มสกุล ดร.สมศักดิ์ สุขวงศ์ และ ความเห็นพี่น้องชุมชนจากเวที	147

ส่วนที่ 2 เสี่ยงจากประชาชน เวที COP28

	ภาคประชาชน	
2.1	คำแถลงเปิดเวที COP28 ภาคประชาชน โดย ดร.กฤษฎา บุญชัย	166
2.2	Carbon Capitalism กับดักและวังวนที่ซ้ำเติมภาวะโลกร้อน โดย Larry Loahmann นักวิชาการ The Cornerhouse UK	169

สารบัญ

2.3	เสวนาความท้าทายนโยบายโลกและนโยบายไทย ในภาวะโลกเดือด	175
2.4	การเปลี่ยนผ่านพลังงานฟอสซิลสู่พลังงานหมุนเวียน อย่างเร่งด่วน	180
2.5	ปัญหาคาร์บอนเครดิตกับผลกระทบนิเวศสังคม และการฟอกเขียว	187
2.6	ร่วมสร้างสรรค์มิติใหม่ ฝ่ามหันตภัยฝุ่นพิษ PM 2.5	194
2.7	การค้าเสรี การแย่งยึดทรัพยากร พันธกรรม และการปกป้องเมล็ดพันธุ์ของเกษตรกรรายย่อย และชุมชน	205
2.8	การปกป้องสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่น และผู้หญิง กับการจัดการความหลากหลาย ทางชีวภาพ	212
2.9	Climate Blind Date รื้อฟื้นความสัมพันธ์ รื้อฟื้น วิกฤติโลกเดือด	219
2.10	เสียงสะท้อนและข้อเสนอจากประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ที่เผชิญการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	226
2.11	วิถีเกษตรนิเวศกับการปรับตัวจากการเปลี่ยนแปลง ภูมิอากาศ	233
2.12	วิจัยชุมชนฐานทรัพยากร ผลกระทบ และการปรับตัว สภาวะโลกร้อน	243

2.13	Sharing Lessons Learned and Hopeful Wishes in Promoting Climate Actions in Southeast Asia	250
2.14	ข้อเสนอนโยบายประชาสังคมต่อสหประชาชาติและรัฐบาลไทย	256
2.15	กล่าวคำประกาศ “เสี่ยงจากประชาชนกั๊กฤติโลกเดือด และการตอบรับจากภาครัฐ”	267

ส่วนที่ 3 รวมข้อเสนอแนะ

3.1	คำประกาศวิสัยทัศน์นโยบายและวิชาการสาธารณะ	276
3.2	ข้อเสนอนโยบายเรื่อง นโยบายการหยุดยั้งฝุ่น PM 2.5 ที่ยั่งยืนและเป็นธรรม	281
3.3	ข้อเสนอเครือข่าย Thai Climate Change Action Network (Thai C-CAN) ต่อการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	294
3.4	ทบทวนนโยบาย BCG หยุดยักป่าชายเลนให้กลุ่มทุนเพื่อคาร์บอนเครดิต	299
3.5	ข้อเสนอเชิงนโยบายในการสร้างความสามารถประมงพื้นบ้านในการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศบนฐานคิดมิติหญิงชาย	309

สารบัญ

3.6	ข้อเสนอต่อรัฐบาลไทยและ COP28 แนวคิดแนวทางการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เป็นธรรม	316
3.7	ข้อเสนอนโยบาย “วิถีเกษตรนิเวศกับการปรับตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ”	331
3.8	ข้อเสนอนโยบาย ยกเลิกนโยบายคาร์บอนเครดิตที่เอื้อฟอกเขียว ทำลายนิเวศ ไม่ช่วยโลกร้อน และละเมิดสิทธิชุมชน	342
3.9	ข้อเสนอเชิงนโยบายของชนเผ่าพื้นเมืองต่อการก้าววิกฤติโลกเดือด	350
3.10	ข้อเสนอนโยบายในการปกป้องสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่น และผู้หญิง ในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อรับมือโลกรวนที่เป็นธรรมและยั่งยืน	357
3.11	ข้อเสนอนโยบายกลุ่มการเมืองสิ่งแวดล้อม (Environmental Politics)	361